

OPINTO-OHJAUKSEN PALAUTE OSANA LAATUJÄRJESTELMÄÄ

Anne Mustonen
Tampereen ammattikorkeakoulu

OPINTO-OHJAUKSEN PALAUTE OSANA LAATUJÄRJESTELMÄÄ

Tässä esityksessä kerrotaan TAMKin opinto-ohjauksen keskeisistä palautelähteistä ja niiden käsittelystä laatu järjestelmässä.

- 1. Opinto-ohjaus lyhyesti**
- 2. Keskeiset opinto-ohjauksen palautelähteet**
- 3. Ohjaus- ja kehityskeskustelut**
- 4. Aloitus- ja vuosikyselyt**
- 5. Tuloksia**

OPINTO-OHJAUS LYHYESTI

- TAMKin strategian mukaisesti opinto-ohjauksen strategiset painoalueet ovat yhteisöllisyys ja yksilöllisyys, erilaisuuden kunnioittaminen ja monialaisuus sekä opintoihin kiinnittyminen
- ohjauksellisten toimenpiteiden tulee toteutua hyvän laadun varmistamiseksi yhdenvertaisina ja niitä tulee jatkuvasti seurata
- keskeistä opinto-ohjauksessa on opiskelijan opiskelukyvyn tukeminen
- opiskelija saa ohjausta kaikilta, mutta varsinaiset ohjaustoiminnat on organisoitu opettaja- ja opiskelijatuutoreille, opinto-ohjaajille ja johtavalle opinto-ohjaajalle
- kattavan, laadukkaan ja yhdenvertaisen ohjauksen toteuttamiseksi opinto-ohjaus on kytketty osaksi TAMKin laatu järjestelmää
- palautejärjestelmään kuuluu useita palautteita, opinto-ohjauksen keskeiset palautelähteet ovat ohjaus- ja kehityskeskustelut, aloituskysely ja vuosikysely.

OHJAUS- JA KEHITYSKESKUSTELUT

- merkittävin osa opettajatuutorin työstä on vuosittain käytävät ohjaus- ja kehityskeskustelut
- keskustelu käydään opiskelijan etukäteen täyttämän lomakkeen ryhdittämänä henkilökohtaisesti jokaisen kanssa
- samalla tarkistetaan opintosuoritusrekisteri ja jos on tarvetta, Hops
- ydinasia on opiskelijan kuuleminen, myös hyvin menestyvien
- samalla kerätään palautetta koulutusohjelman kehittämiseksi
- kysymykset liittyvät opiskelukykyyn, jaksamiseen, opintojen työläyteen ja kuormittavuuteen, opintomenestykseen, opintojen etenemiseen, tulevaisuuden suunnitelmiin ja muuhun palautteeseen
- kaavakkeita on kolmenlaisia: ensimmäisen vuoden, toisen ja kolmannen vuoden sekä viimeisen vuoden opiskelijoille.

OHJAUS- JA KEHITYSKESKUSTELUT

- opettajatuutori laatii oman ryhmänsä keskusteluista yhteenvedon, jonka hän lähettää koulutusohjelman opinto-ohjaajalle helmikuun loppuun mennessä
- yhteenvetoon kootaan ”tyytyväisyyskäsitykset”, kuormittavuudet, hylätyt opintojaksot ja muu palaute
- opinto-ohjaaja käsittelee kaikki oman koulutusohjelmansa yhteenvedot ja laatii niistä analyysin koulutuspäällikölle maaliskuun loppuun mennessä
- analyysissä opinto-ohjaaja nostaa esille koulutusohjelman kolme kehittämiskohdetta, jotka laadun parantamiseksi olisi hyvä toteuttaa; koulutuspäällikkö kuitenkin itse ratkaisee ohjelmansa kehittämiskohteet
- omon analyysi toimitetaan myös johtavalle opinto-ohjaajalle, jotta hän saa kuvan koko TAMKin tilanteesta
- koulutuspäällikkö huomio saadun palautteen omassa tulosanalyysissään keväällä osana kaiken palautteen käsittelyä.

ALOITUSKYSELY

- opintonsa aloittaneille opiskelijoille lähetetään massakyselynä lokakuussa kysely opintojen aloitusvaiheesta ja opintojen sujuvuudesta
- kysymykset liittyvät koulutuksesta saatuun tietoon, hakuvaiheen tyytyväisyyteen, vetovoimaan, ohjaukseen tyytyväisyyteen ja opiskelun aloitukseen
- kysely on toistettu vuodesta 2005 lähtien, viime syksynä siihen vastasi vajaa 1 000 opiskelijaa, vastausprosentti oli 45
- koko TAMKin tasolla aloituskyselyn koosteen tuottaa johtava opinto-ohjaaja ja toimenpide-ehdotukset laatii opotiimi
- päätökset tekee koulutuksen johtoryhmä
- olennaisimmat osat ovat kehittämiskohteiden ohella edellisen vuoden toimenpiteiden toteuman tarkastelu
- koulutusohjelman vastaukset käsitellään koulutusohjelmassa ja koulutuspäällikkö huomioi ne tulostulosten analyysissä.

ERÄITÄ TEKNIIKAN OPISKELIJOIDEN VASTAUKSIA ALOITUSKYSELYN

	Auto %	Kone %	Rakennus %	Pateke %	Sähkö %	Talo %	Tieto %	TAMK %
Tämä oli tavoittelemani opiskelupaikka	88	91	89	66	100	95	84	90
En halua muualle opiskelemaan	85	87	81	84	97	89	91	86
En käy töissä opintojen aikana	58	62	78	84	71	68	76	59
Saan riittävästi ohjausta sitä tarvitessani	81	54	78	68	74	52	53	70
Saan ohjausta opintojen suunnitteluun	57	40	44	53	54	27	27	44
Sain ohjausta käytännön asioihin	96	85	73	81	80	82	81	74

Esimerkki edellisen vuoden toimenpide-ehdotusten toteumasta, aloituskysely 2010

1. Opintojen rakenteen, opintojaksotarjonnan ja hyväksilukujen esittelyä tehostetaan ottamalla ne mukaan opettajatuutorikoulutuksiin ja tehtävämäärittelyihin.

Toteuma: Toimittiin esitetyllä tavalla, mutta tulokset edelleen riittämättömät.

2. Tamko tehostaa orientoivilla päivillä opintotoimistosta ja opintosihteeripalveluista tiedottamista, opintoasiain päälliköltä pyydetään käsittelyn tueksi esittelykalvot + ”naamakuvat”.

Toteuma: Toteutui esitetyllä tavalla.

3. Opiskelijatuutoritapaamisten aiheet sovitaan orientoivien päivien O&O:ssa (opettaja- ja opiskelijatuutorit) kuukausittain (päivämäärät, ajankohta) ja toteutumista seurataan excel-taulukoilla.

Toteuma: Toteutettiin ehdotuksen mukaisesti. Ei varmistusta, tehtiinko jokaisessa. (Tasalaatu.)

VUOSIKYSELY

- kakkosvuodesta eteenpäin tehdään kaikille opiskelijoille vuosittain helmi-maaliskuussa vuosikysely
- kyselyssä kartoitetaan opintojen sujuvuutta, kehittymistä ja oppimista, ohjaustarvetta ja ohjauksen saatavuutta sekä opiskelijapalveluihin ja muihin tukipalveluihin tyytyväisyyttä
- viime kevään kyselyyn vastasi runsas 1 300, vastausprosentti jäi alhaiseksi, 23 %:iin, mikä johtunee kyselyn pituudesta
- vuosikysely käsitellään samalla tavalla kuin aloituskysely, eli koosteen tekee johtava opinto-ohjaaja, toimenpide-ehdotukset opotiimi ja päätökset koulutuksen johtoryhmä
- koulutusohjelman vastaukset käsitellään koulutusohjelmassa ja koulutuspäällikkö huomioi ne tulostuloksissaan.

ERÄITÄ TEKNIIKAN OPISKELIJOIDEN VASTAUKSIA VUOVUOSIKYSELYN KYSYMYKSIIN

	Auto %	Kone %	Rakennus %	Pateke %	Sähkö %	Talo %	Tieto %	TAMK %
TAMKissa on opiskelijaa arvostava ilmapiiri	80	60	73	67	69	73	66	62
Osaan suunnitella ajankäyttöäni hyvin	56	59	59	50	57	62	52	55
Koulutusohjelma on vastannut käsityksiäni hyvin	21	48	79	48	63	47	39	61
Opiskelu on mielekästä	76	79	85	63	86	65	77	84
Tiedän, keneltä pyytää tarvittaessa ohjausta	52	60	75	64	65	72	66	66
On tärkeää, että koulu seuraa opintojani	68	77	74	68	67	59	71	74

Esimerkki edellisen vuoden toimenpide- ehdotusten toteumasta, vuosikysely 2011

1. Tulosten luotettavuuden parantamiseksi vastaajien määrä pitää saada kasvamaan, kysymysten karsintaa tulee miettiä ja vastausinnostusta voidaan tehostaa koulutusjohtajien ja koulutuspäälliköiden myötävaikutuksella.

Toteuma: Laatupäällikön päätöksellä kyselyä ei muutettu, pidettiin tärkeänä saada vertailutietoa. Uudistetaan keväällä 2013.

2. Opiskelijoiden tietoisuutta yritystoimintaan, yrittäjyyteen, kansainvälisyyteen, monialaisuuteen ja TKI-projekteihin on syytä kasvattaa. Varsinkin TKI-toimintaa käsitteenäkin tulee selventää, jotta opiskelijat varmasti niihin osallistuessaan tietäisivät olevansa mukana TKI-projektissa.

Toteuma: TKI-kysymystä uusittiin korostamaan yritysten kanssa tehtyjä työelämäprojekteja, muista muutoksista ei ole tietoa.

TULOKSIA

- opinto-ohjauksen prosessin, ohjaussuunnitelman ja toimijoiden tehtävänkuvausten sekä palautteen vieminen laatu järjestelmään on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi
- merkittävin asia on jatkuva parantaminen ja aikaisemman palautteen seurauksena tehtyjen toimenpiteiden seuranta
- kiitos kuuluu kaikille, niin opettajille, ohjaajille, opiskelijoille, opiskelijakunnalle kuin johdolle
- toiminnalla on saatu tuloksia aikaan, mutta ei aina
- opinto-ohjaus on erittäin pitkäjänteistä työtä, tavoiteltuihin tuloksiin ei päästä vuodessa
- opinto-ohjauksen tavoitteet ovat opiskelijan hyvinvointia tukevia, Suomen kokoisessa maassa ei ole varaa ”hukata” yhtään nuorta
- uskomme, että jos opiskelijat voivat hyvin, haluttuihin tavoitteisiin esim. valmistumisessa ja läpäisyyssä päästään parhaiten
- tulokset ovat aina monien toimijoiden ja toimenpiteiden summa, **opinto-ohjaus on prosessissa yksi, mutta varsin tärkeä osa.**

KIITOS!

**Anne Mustonen,
johtava opinto-ohjaaja, TAMK**